

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
១៩៧០១២

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

គោលនយោបាយ

ស្តីពី

សម្បទានដីសន្តបកិច្ច
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មិថុនា ២០០៧

រៀបចំដោយក្រុមប្រឹក្សាគោលនយោបាយដីធ្លី

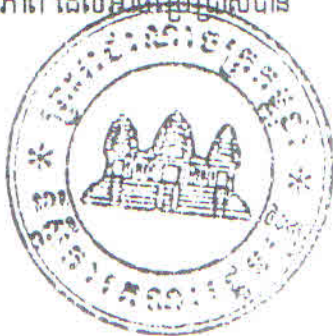
សាវតារ

សម្បទានដីសម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច ហៅកាត់ថា សម្បទានដីសង្គមកិច្ច ជាយន្តការផ្ទេរដីតាមផ្លូវច្បាប់ ដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ដើម្បីធ្វើការផ្ទេរដីជាទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋទៅឱ្យបុគ្គលឯកជន ឬ ក្រុមមនុស្ស សម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច គឺដើម្បីសង់លំនៅឋាន និងធ្វើកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។ ច្បាប់ ភូមិបាល និងអនុក្រឹត្យ ស្តីពីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច និងផ្តល់នូវមូលដ្ឋានខាងផ្លូវច្បាប់ សម្រាប់កិច្ចការនេះ ។ គោល នយោបាយនេះនឹងបកស្រាយ អំពីទស្សនៈទាក់ទងនឹងរបៀបរបបធ្វើការងារ នៅក្នុងយន្តការចាត់ចែងសម្បទានដី សង្គមកិច្ច ។

សម្បទានដីសង្គមកិច្ច អាចត្រូវបានយកមកប្រើក្នុងស្ថានភាពជាច្រើន ដើម្បីដោះស្រាយតម្រូវការដី និង ចាត់ចែងការប្រើប្រាស់ដីក្នុងគោលដៅសង្គមកិច្ច ដូចជា : កង្វះដីសង់លំនៅឋាន ភាពគ្មានដី តម្រូវការដីសម្រាប់ ការតាំងទីលំនៅជាថ្មី ការចែកដីដោះមិនរួច ការអភិវឌ្ឍលំនៅឋាន និងដីឡូត៍ សម្រាប់ធ្វើកសិកម្មចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ កម្មករចំការធំៗ ។ ក្រៅពីនេះ នៅមានសំណូមពរបែងចែកដី សម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច ដល់ជនរងគ្រោះដោយ គ្រោះធម្មជាតិ យោធនវិសាយ និងគ្រួសារយុទ្ធជនពិការ ។ សម្បទានដីសង្គមកិច្ច ក៏អាចត្រូវបានប្រើនៅក្នុង កម្មវិធីអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចទូលំទូលាយនានា ដូចជា ការសង់លំនៅឋានសង្គមកិច្ច ការតាំងទីលំនៅជាថ្មី ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ ការស្តារស្ថានភាពក្រោយពីគ្រោះធម្មជាតិ ការអភិវឌ្ឍដីថ្មី... ។ សម្បទានដីសង្គមកិច្ច ជាយន្តការមួយក្នុងចំណោមយន្តការដទៃទៀត ដើម្បីឱ្យរដ្ឋអាចផ្ទេរដីជាទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុង ផលិតកម្ម ហើយយន្តការនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ ពីព្រោះជាយន្តការតែមួយគត់ ដែលមានគោលដៅសង្គមកិច្ច ។ ដូច្នេះ យន្តការនេះមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។

ក្នុងរយៈពេលខ្លី ពី ១ឆ្នាំ ទៅ ៣ឆ្នាំ អាទិភាពដំបូង ក្នុងការប្រើប្រាស់យន្តការសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាន នូវគោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដោយពិតប្រាកដ គឺត្រូវបង្កើតឱ្យបាននូវនីតិវិធីមួយ ដែល ដំណើរការបាន និងមានតម្លាភាព ហើយដែលអាចយកទៅអនុវត្តនៅគ្រប់ទីកន្លែង និងគ្រប់បរិបទ ។ នីតិវិធីនេះ គឺ ជាសមាសធាតុមួយនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌរួមនៃការងារគ្រប់គ្រង និងបែងចែកដីរដ្ឋ ។

ចំពោះសមាសធាតុសំខាន់ៗដទៃទៀត នៃការងារគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋ ក៏ចាំបាច់ត្រូវបានគិតគូរក្នុងពេលជាមួយគ្នា និងជាបន្តបន្ទាប់ថែមទៀត រួមមាន ការកំណត់ព្រំប្រទល់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដីរដ្ឋ និងការធ្វើ ផែនការប្រើប្រាស់ដីរយៈពេលវែង ។ អនុវត្តតាមវិធានការនេះ រដ្ឋអាចផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ដែលជា តម្រូវការបន្ទាន់ ហើយអាចធ្វើការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យបទពិសោធន៍ដំបូងៗ ដើម្បីកំណត់អំពីផលប៉ះពាល់ និង ប្រសិទ្ធភាពដែលនឹងលេចឡើង ។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនៃសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ចាំបាច់ត្រូវមានអនុក្រឹត្យ និងសេចក្តីណែនាំនានា ដែលធានាតម្លាភាពនៃនីតិវិធីអនុវត្ត ដោយអាជ្ញាធររដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ។ នេះ គឺជាដំណើរការដ៏ស្មុគស្មាញ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថាប័នជាច្រើន និងប្រជាពលរដ្ឋទាំងប្រទេស ។ គោលបំណងនៃ យុទ្ធសាស្ត្រ អំពីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច គឺត្រូវបង្កើតយន្តការមួយទន់ភ្លន់ និងមានតម្លាភាព ដែលអាចឱ្យប្រើប្រាស់បាន ទៅតាមកន្លែង និងស្ថានភាពខុសៗគ្នា ។

មូលដ្ឋានច្បាប់នៃសម្បទានដីសង្គមកិច្ច

សមត្ថកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ក្នុងការផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិជាច្រើន នៃច្បាប់ ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១ ដែលរួមមាន ជំពូកទី ២ ស្តីពីកម្មសិទ្ធិសាធារណៈ មាត្រា ១៧ និងជំពូកទី ៥ ស្តីពី ដីសម្បទាន ពីមាត្រា ៤៨ ដល់មាត្រា ៦២ ។

បទប្បញ្ញត្តិជាតន្តិ៍ មាត្រា ១៧ នៃច្បាប់ភូមិបាលចែងថា :

“ទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ និងរបស់នីតិបុគ្គលសាធារណៈ អាចជាកម្មវត្ថុនៃការលក់ ការដូរ ការបែងចែក ឬការផ្ទេរសិទ្ធិតាមការកំណត់ដោយច្បាប់ ។

លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ និងនីតិវិធីនៃការលក់ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ និងរបស់នីតិ បុគ្គលសាធារណៈ នឹងកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។ គ្មានការលក់ណាមួយអាចត្រូវបានសម្រេចដោយគ្មាន អនុក្រឹត្យនេះឡើយ ។ ដីជាទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋអាចជាកម្មវត្ថុនៃសម្បទាន ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមាន ចែងក្នុងជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះ ។

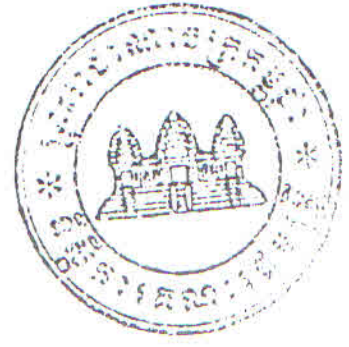
គ្មានការចាប់យកដីតាមទំនើងចិត្តណាមួយអាចកើតឡើងទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ ឬរបស់នីតិ បុគ្គលសាធារណៈបានឡើយ ចាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ទោះបីស្របនឹងជំពូកទី ៤ នៃច្បាប់នេះក៏ដោយ ។

ប៉ុន្តែ ដីទំនេរនៃទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ អាចត្រូវបានបែងចែកទៅឱ្យបុគ្គល ដែលត្រូវការដីក្នុងគោល ដៅសង្គមកិច្ចតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។ ”

ជំពូកទី៥ ពីមាត្រា ៤៨ ដល់មាត្រា ៦២ មានបទប្បញ្ញត្តិជាក់លាក់ពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងការផ្តល់ដីសម្បទាន ដែលច្បាប់ ភូមិបាល អនុញ្ញាតឱ្យមាន ពីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច និងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ។ ជាក់ស្តែង ជំពូកទី ៥ បានចែង ដូចតទៅ :

- មាត្រា ៤៨ “សម្បទានដីអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល ឬក្រុមមនុស្ស” ។
- មាត្រា ៤៩ “សម្បទានដី អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ សម្រាប់គោលដៅសង់លំនៅឋាន ឬ/និងដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមជីវិត” ។
- មាត្រា ៥១ “សម្បទានដី អាចនឹងត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដោយឥតគិតថ្លៃ” ។
- មាត្រា ៥២ “សម្បទានដី អាចបង្កើតនូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើដីនោះបាន” ។
- មាត្រា ៥៣ “សម្បទានដី ត្រូវសំអាងលើលិខិតគតិយុត្តជាក់លាក់ ដែលបានចេញមុនការកាន់កាប់ដី ដោយ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងត្រូវតែចុះបញ្ជីនៅក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់” ។
- មាត្រា ៥៥ “សម្បទានដី ត្រូវបានដកហូតវិញ ដោយសេចក្តីសម្រេចខាងរដ្ឋបាល ក្នុងករណីលក្ខខណ្ឌច្បាប់ មិនត្រូវបានគោរព” ។

អត្ថបទទាំងស្រុងនៃជំពូកទី៥ មានជូនភ្ជាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ។ *ll*

សម្បទានដ៏សង្គមកិច្ច ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងជីវដ្ឋ

មាត្រា ១៧ នៃច្បាប់ភូមិបាល ផ្តល់អំណាចទូទៅសម្រាប់ការលក់ ការដូរ ការបែងចែក ឬការផ្ទេរដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ព្រមទាំងផ្តល់អំណាចជាក់លាក់ ក្នុងការបែងចែកដីឯកជនរបស់រដ្ឋ សម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ សម្រាប់គោលដៅផ្សេងៗគ្នា និងត្រូវបានផ្ទេរ តាមរយៈយន្តការខុសៗគ្នា ។ ដោយហេតុនេះ ការផ្តល់ដីឯកជនរបស់រដ្ឋ សម្រាប់សម្បទានដ៏សង្គមកិច្ច គឺជាផ្នែកមួយនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌទូទៅ នៃការងាររដ្ឋបាល និងការគ្រប់គ្រងដី ហើយនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនេះ ការផ្តល់ដីឯកជនរបស់រដ្ឋ សម្រាប់សម្បទានដ៏សង្គមកិច្ច ចោទនូវបញ្ហានយោបាយសំខាន់ៗជាច្រើន ពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងជីវដ្ឋ ដូចជា :

- តើត្រូវធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដីសាធារណៈ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ យ៉ាងដូចម្តេច ?
- តើត្រូវកំណត់ និងធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដី ដែលស្ថិតក្នុងទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋ យ៉ាងដូចម្តេច ?
- តើដី ដែលស្ថិតក្នុងទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋ មានប៉ុន្មាន?
- នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល តើសមត្ថកិច្ចណា មានអំណាចផ្តល់ដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ទៅឱ្យបុគ្គលជាសម្បទានសម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច ?
- តើសមត្ថកិច្ចណា ជាអ្នកកំណត់ការប្រើប្រាស់ដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ទៅអនាគត ?
- តើត្រូវធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី យ៉ាងដូចម្តេច ដើម្បីឱ្យមានតម្លាភាព និងដើម្បីបម្រើឱ្យចំគោលដៅសង្គមកិច្ច ?

អនុលោម តាមមាត្រា ១៧ នៃច្បាប់ភូមិបាល ការកំណត់អំពីការទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការគ្រប់គ្រងជីវដ្ឋ និងសិទ្ធិក្នុងការលក់ដី និងផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈអនុក្រឹត្យ និងឯកសារគតិយុត្តផ្សេងទៀត តាមការចាំបាច់ ។ ឯកសារគតិយុត្តទាំងនេះ នឹងកំណត់អំពីសម្បទានដីរដ្ឋ ការលក់ដីរដ្ឋ និងបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច របស់ថ្នាក់រដ្ឋបាល និងស្ថាប័នរដ្ឋ ដែលអាចធ្វើជាម្ចាស់ដី អាចផ្ទេរដី និងគ្រប់គ្រងដី ។

ការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់ការផ្តល់សម្បទានដ៏សង្គមកិច្ច ត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ ទៅលើបញ្ហាជាកញ្ចប់ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងជីវដ្ឋ ។ មុននឹងផ្តល់ដីសម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច ដីរដ្ឋត្រូវតែបានធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និងមានផែនការប្រើប្រាស់ជាមុន ។ ដីរដ្ឋ គឺ រួមមានព្រៃឈើ ផ្លូវទឹក ផ្លូវថ្នល់ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដីកជញ្ជូនផ្សេងទៀត ដីឧទ្យាន តំបន់ការពារ ទីតាំងមរតកវប្បធម៌ សេវាសាធារណៈនានា និងតំបន់ប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលដៅយោធា ក៏ដូចជាតំបន់ដែលមិនបានប្រើប្រាស់ផងដែរ ។ ទាំងនេះ គឺជាការងារដ៏ធំដែលត្រូវចំណាយពេលវេលាជាច្រើនឆ្នាំ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេច ។ ប៉ុន្តែ តម្រូវការផ្តល់សម្បទានដី សម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច គឺជាតម្រូវការចាំបាច់ណាស់ សម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច ។ ដូចនេះ មិនអាចរង់ចាំការដោះស្រាយទាំងស្រុង នូវបញ្ហាដែលជាដំណោះស្រាយរយៈពេលវែងបានទេ ។

គោលនយោបាយនេះ លើកឡើងនូវផែនការអនុវត្តសម្បទានដ៏សង្គមកិច្ច ក្នុងពេលដែលទិដ្ឋភាពផ្សេងទៀតនៃការគ្រប់គ្រងជីវដ្ឋត្រូវបន្តរៀបចំថែមទៀត ។ ដូច្នេះ គោលនយោបាយនេះ គឺជាផែនការអនុវត្តនៅដំណាក់កាលដំបូង។

នៅប្រទេសកម្ពុជា ។ ផែនការនេះ រាប់បញ្ចូលទាំងនីតិវិធីជាមូលដ្ឋាន និងយន្តការរដ្ឋបាលសម្រាប់អនុវត្តការ
ចាប់ផ្តើមផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ចនាអនាគតដ៏ខ្លាំងមុខ ។ នីតិវិធី និងយន្តការរដ្ឋបាលនេះ ត្រូវស្របគ្នាជាមួយ
នឹងការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋទាំងមូល នៅថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។

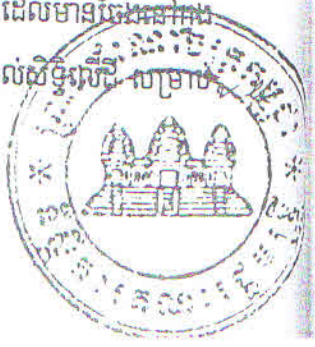
គោលដៅសង្គមកិច្ច

មាត្រា ៤៩ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត នៃច្បាប់ភូមិបាល បានចែងថា សម្បទានដី ត្រូវឆ្លើយតបទៅ
នឹងប្រយោជន៍សង្គម ឬទៅនឹងប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច ។ សម្បទានដីឆ្លើយតបទៅនឹងប្រយោជន៍សង្គម អនុញ្ញាតឱ្យ
អ្នកទទួលដី រៀបចំដីសម្រាប់សង់លំនៅឋាន ឬធ្វើកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។ ការផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច
ដែលឆ្លើយតបនឹងគោលដៅសង្គមកិច្ចជាក់ស្តែង មានដូចខាងក្រោម :

- ផ្តល់ដី សម្រាប់សង់លំនៅឋានដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលគ្មានទីលំនៅ
- ផ្តល់ដី សម្រាប់ធ្វើកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ដល់គ្រួសារក្រីក្រ
- ផ្តល់ដី សម្រាប់ការតាំងទីលំនៅជាថ្មី ដល់គ្រួសារដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ ដែលបណ្តាលមកពីការ
អភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ
- ផ្តល់ដី សម្រាប់ការតាំងទីលំនៅជាថ្មី ដល់គ្រួសារដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ ដោយសារគ្រោះ
ធម្មជាតិ
- សម្រួល ដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន
- សម្រួល ដល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ដោយផ្តល់ដីឡូត៍ សម្រាប់សង់លំនៅឋាន និងដីឡូត៍សម្រាប់ធ្វើ
កសិកម្ម ដល់កម្មករចំការធំៗ
- អភិវឌ្ឍដី ដែលមិនទាន់បានអភិវឌ្ឍ នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល
- ផ្តល់ដី សម្រាប់ជនមាតុភូមិនិរន្តរ៍
- ផ្តល់ដី សម្រាប់យោធិនរំសាយ ឬគ្រួសារយុទ្ធជនពិការ ។

ដោយមិនអាចកំណត់ជាមុនឱ្យអស់ នូវស្ថានភាពដែលសមនឹងផ្តល់សម្បទានដី សម្រាប់គោលដៅ
សង្គមកិច្ច ទើបគោលនយោបាយនេះលើកឡើង នូវប្រភេទទូទៅនៃគោលដៅសង្គមកិច្ច ដែលត្រូវឆ្លើយតប ។ ប៉ុន្តែ
ក្នុងករណី ដែលមិនសមស្របនឹងគោលដៅខាងលើទេនោះ នឹងមិនត្រូវបានយកមកពិចារណាឡើយ ។

គឺជាប្រការសំខាន់ដែលត្រូវបញ្ជាក់ថា សម្បទានដីសង្គមកិច្ច ជាយន្តការតែមួយគត់ ក្នុងចំណោមយន្តការជា
ច្រើន ដែលតាមរយៈនេះ ដឹកជំនន់របស់រដ្ឋ អាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ។ យន្តការផ្សេងៗទៀត ដែលមានចែងក្នុង
ច្បាប់ ភូមិបាល មាន ការលក់ ការដូរ ការជួល និងការផ្ទេរសិទ្ធិ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការផ្តល់ដីឡូត៍ដី សម្រាប់

សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ផងដែរ ។ ដូច្នេះពាក្យថា "គោលដៅសង្គមកិច្ច" ត្រូវបានកំណត់និយមន័យ ក្នុងន័យចង្អៀត បើប្រៀបធៀបនឹងយន្តការដទៃទៀត ។

សមត្ថកិច្ចផ្តល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច

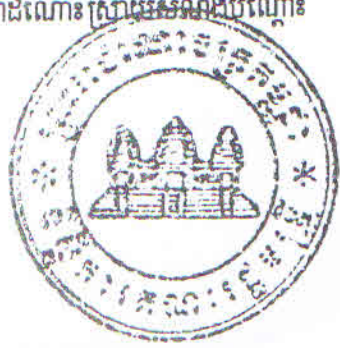
ចលនាកម្មវិធីការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ

ដូចបានកត់សម្គាល់ខាងដើម មានករណីជាច្រើនដែលលទ្ធភាពដោះស្រាយសម្បទានដីសង្គមកិច្ចនៅថ្នាក់ មូលដ្ឋានត្រូវជួបនឹងការខ្វះខាតដី ដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានខ្លះ ហើយសនិទានកម្ម ដីទំនេរនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌខេត្ត ក្រុង ក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការដី ។ ដូច្នេះ ចាំបាច់ត្រូវមាន កម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចនៅថ្នាក់ជាតិ ដើម្បី ១)ធ្វើសនិទានកម្មដីទំនេរជាមួយនិងតម្រូវការដីរវាងខេត្តមួយនិង ខេត្តមួយទៀត ២) សម្របសម្រួលការអភិវឌ្ឍដីដែលគ្មានសេវា និងដីដែលមិនអាចប្រើប្រាស់បាន ៣)ផ្សារភ្ជាប់ សម្បទានដីសង្គមកិច្ចទៅនឹងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ។ ក្នុងកម្មវិធីនេះ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មមុខសញ្ញាអ្នកទទួល ដី និងការកំណត់ដីទំនេរត្រូវធ្វើនៅថ្នាក់ជាតិ ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដែលបានមកពីកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងផ្អែកលើពាក្យស្នើសុំដែលត្រូវបានដាក់ផ្តល់មកគណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ។ ក្រៅពីនេះ ការជួញដូរផែនការថ្នាក់ជាតិចាំបាច់ត្រូវមានការចូលរួមពីគណៈកម្មាធិការបែងចែក និងប្រើប្រាស់ដី ថ្នាក់ខេត្ត ក្រុងដែលពាក់ព័ន្ធ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្នុងតំបន់នោះ ។ ផែនការថ្នាក់ ជាតិនេះ ក្រោយពីបានទទួលការអនុម័តរួចក៏ត្រូវបើកចំហជាសាធារណៈនៅគ្រប់ថ្នាក់ ដូចករណីផែនការសម្បទាន ដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់មូលដ្ឋានដែរ ។

ការអភិវឌ្ឍដីមិនបានប្រើប្រាស់ ជាមធ្យោបាយមួយដើម្បីផ្តល់ដីដល់ក្រុមអ្នកត្រូវការដី ។ ប្រភេទ គម្រោងធំៗ នៃកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ តម្រូវឱ្យមានការធ្វើផែនការកម្មបែបសមាហរណកម្មទូលំ ទូលាយ ដោយមិនត្រូវធ្វើត្រឹមតែជាការបែងចែកដីធម្មតាទេ ។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងសេវាកម្មសាធារណៈ ដែលជាសេចក្តីត្រូវការនៅទីនោះ ក៏ដូចជាផែនការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចត្រូវតែបានបង្កើតឡើង ដោយមានការសម្រប សម្រួលការវិនិយោគ ទាំងផ្នែកសាធារណៈ ទាំងផ្នែកឯកជន ។ ដូច្នេះ ប្រភេទនៃសម្បទានដីសង្គមកិច្ចខ្នាតធំជា ប្រភេទមួយនៃយន្តការបែងចែកដី ដែលត្រូវប្រើសម្រាប់ផ្តល់ដីក្នុងបរិបទនៃកម្មវិធីអភិវឌ្ឍទូទៅ ។

ឧទាហរណ៍ : ស្ថានភាពមួយចំនួនដែលត្រូវអនុវត្តកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិមាន :

- កន្លែងដែលមានកម្មវិធីអភិវឌ្ឍដីនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល ដែលពុំមានប្រជាជនមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បី អភិវឌ្ឍដី
- កន្លែងដែលមានកម្មវិធីតាំងទីលំនៅសម្រាប់គ្រួសារច្រើន ដូចជាករណីដំណោះស្រាយបញ្ហាជនរងគ្រោះ អាសន្ននៅតាមទីប្រជុំ ឬជនជ្ងាស់ប្តូរទីកន្លែង ។

- កន្លែងដែលសម្បទានដីសង្គមកិច្ច អាចផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដើម្បីអភិវឌ្ឍកសិឧស្សាហកម្ម ។

កម្មវិធីថ្នាក់ជាតិ ត្រូវបានអនុវត្តដោយគណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ។ គណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ មានភារកិច្ចដូចតទៅ : ១) អភិវឌ្ឍ និងផ្តល់ការយល់ព្រមលើសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ២) មានតួនាទីប្រមូលព័ត៌មានពីគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្តក្រុង ៣) ពិនិត្យកែសំរួល ឬលុបចោលការសម្រេចលើផែនការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។ ក្នុងកាលៈទេសៈជាក់ស្តែង អគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដី និងនគរូបនីយកម្ម នៃក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ជាអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន របស់គណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ។ គណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ត្រូវដឹកនាំដោយក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងមានក្រសួងពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ទៅនឹងការអនុវត្តសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ជាសមាជិក ។ គណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភោគនយោបាយដីធ្លី ។ សមាសភាពរបស់គណៈកម្មាធិការនេះ មានដូចតទៅ :

- រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ជាប្រធាន
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងការពារជាតិ ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងផែនការ ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងកិច្ចការនារី និងអតីតយុទ្ធជន ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងបរិស្ថាន ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ជាសមាជិក
- រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសង្គមកិច្ច ការងារ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងយុវនីតិសម្បទា ជាសមាជិក
- តំណាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត អាចចូលរួមតាមការអញ្ជើញរបស់ប្រធានគណៈកម្មាធិការតាមតម្រូវការនៃករណីនីមួយៗ ជាសមាជិក ។

គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង

ដូចបានកត់សម្គាល់ខាងដើម អនុក្រឹត្យស្តីពីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចត្រូវកំណត់ឱ្យច្បាស់ អំពីសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្តការផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច និងកំណត់នូវស្ថាប័នមួយ ឬច្រើនរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានសមត្ថកិច្ច

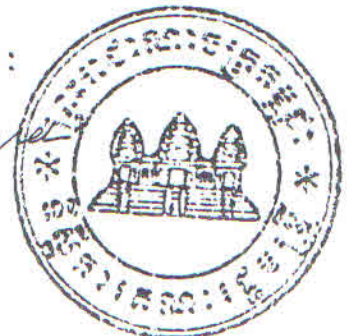
ក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពទាំងនោះ ។ សម្បទានដ៏សង្គមកិច្ចជាប់ពាក់ព័ន្ធច្រើនជាមួយបញ្ហាដីធ្លី ហើយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវមានសមត្ថកិច្ចដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះ ដូចជា បញ្ហាដីទីប្រជុំជន ដីកសិកម្ម ព្រៃឈើ ផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវទឹក សេវាសាធារណៈរបស់រដ្ឋាភិបាល ឧទ្យាន តំបន់ការពារ តំបន់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ តំបន់អភិវឌ្ឍន៍យោធា និង តំបន់ផ្សេងៗទៀត ។ ក្រៅពីនេះស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាជាច្រើនទៀត ដូចជា ការរៀបចំផែនការ បែងចែកដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ការអនុម័ត ការកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី និងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តផែនការទាំងនោះ ។ គោលនយោបាយនេះ ស្នើឱ្យមានគណៈកម្មាធិការអន្តរវិស័យដើម្បី កសាងផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង គណៈកម្មាធិការនេះអាចមានឈ្មោះថា " គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង " ។ គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង មានភារកិច្ចទទួល ខុសត្រូវក្នុងការអនុម័តលើការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដី ការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី និងការសម្រេចលើការបែងចែកដីរដ្ឋ នៅថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។ នៅពេលដែលព្រំប្រទល់រដ្ឋបាល ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដី និងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី ត្រូវបានសម្រេចរួចហើយ នោះខ្សែបណ្តោយរបស់ក្រសួងនានា រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ឬអាជ្ញាធរផ្សេងទៀត នៅតែ បន្តការទទួលបន្ទុកលើការគ្រប់គ្រងតំបន់ដីរដ្ឋទៅតាមជំនាញដដែល ។

សមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង រួមមាន :

- អភិបាល ឬអភិបាលរងខេត្ត ក្រុង ជាប្រធាន
- មេបញ្ជាការផ្នែកសឹករងខេត្ត ក្រុង ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត ក្រុង ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរផែនការ ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរកិច្ចការនារី និងអតីតយុទ្ធជន ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរបរិស្ថាន ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរធនធានទឹក និងឧតុនិយម ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរសង្គមកិច្ច ការងារ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងយុវនីតិ សម្បទា ជាសមាជិក
- ប្រធាន មន្ទីរ ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតអាចចូលរួមតាមការអញ្ជើញរបស់ប្រធាន គណៈកម្មាធិការតាមតម្រូវការនៃករណីនីមួយៗ ជាសមាជិក ។

គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ត្រូវទទួលខុសត្រូវ :

- កំណត់ អត្តសញ្ញាណកម្មដីសាធារណៈរបស់រដ្ឋ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ

- ជួយ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីកំណត់ការប្រើប្រាស់ដី និងធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដី
- ផ្តល់ ការសម្រេចយល់ព្រមលើផែនការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចច្បាស់លាស់
- សហការជាមួយអាជ្ញាធរមិន ចំពោះកន្លែងដែលមានមិន
- ធ្វើការជាមួយក្រសួងនានាលើការសម្របសម្រួលទូទៅនៃផែនការប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ

ទស្សនៈនៃការបង្កើតគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង គឺផ្អែកលើលំអាននៃគណៈកម្មការពហុវិស័យដែលបានបង្កើតរួចហើយ សម្រាប់បម្រើសកម្មភាពដោះមិនដែលមានឈ្មោះថា LUPU និង LUMU ដែលជាអង្គការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី និងអង្គការគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ដី ។ អង្គការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី (LUPU) ត្រូវបានបង្កើតនៅខេត្តបាត់ដំបង ដើម្បីធ្វើការទាក់ទងនឹងបញ្ហាអន្តរវិស័យពាក់ព័ន្ធនឹងដីដោះមិនរួច ហើយផ្តល់ដីនោះដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រសម្រាប់សង់លំនៅឋាន និងធ្វើកសិកម្ម ។ អង្គការគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ដី (LUMU) ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ មានគោលដៅដូចគ្នា ពាក់ព័ន្ធនឹងដីដោះមិនរួច ។ ទស្សនៈរបស់ LUPU /LUMU ត្រូវបានបើកទូលាយដោយនៅពេលថ្មីៗនេះ ខេត្ត ក្រុង ចំនួន ៤ ផ្សេងទៀតបានបង្កើត LUPU ឬ LUMU ដូចគ្នានេះដែរ ។

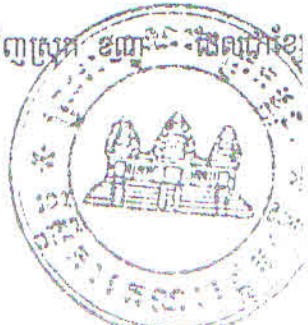
គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ត្រូវបង្កើតអង្គការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសតាមការចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន ។ សមាសភាពអង្គការគាំទ្របច្ចេកទេស រួមមាន មន្ត្រីបច្ចេកទេសវិស្វាគមន៍ និងមន្ទីរ ដែលជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។ គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ជាស្ថាប័នកំណត់គោលនយោបាយ និងធ្វើការសម្រេច ។ អង្គការគាំទ្របច្ចេកទេស ផ្តល់ការគាំទ្របច្ចេកទេសដល់ការកំណត់គោលនយោបាយ និងសេចក្តីសម្រេច របស់គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។

អនុក្រឹត្យ អនុញ្ញាតឱ្យគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង បង្កើតអង្គការគាំទ្របច្ចេកទេស ៣ គឺ :

- ១- អង្គការគាំទ្រការងារដីធ្លី : ដឹកនាំដោយ មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ខេត្ត ក្រុង មានភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យគ្រប់បញ្ហាទាក់ទងនឹងការជ្រើសរើស ការកំណត់ព្រំប្រទល់ និងការបែងចែកដី
- ២- អង្គការគាំទ្រការងារជ្រើសរើសមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី : ដឹកនាំដោយអាជ្ញាធរខេត្ត ក្រុង មានភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យការជ្រើសរើសមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី
- ៣- អង្គការគាំទ្រការងារអភិវឌ្ឍ : ដឹកនាំដោយមន្ទីរអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ មានភារកិច្ចធ្វើការត្រួតពិនិត្យបញ្ហាអភិវឌ្ឍជាទូទៅ និងធានាសេវាកម្មចាំបាច់ ហើយហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រូវបានគិតបញ្ចូលក្នុងផែនការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចផងដែរ ដែលត្រូវរៀបចំឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ។

ក្រុមការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ

ក្រុមការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ មានមន្ត្រីបច្ចេកទេសមកពីការិយាល័យដីធ្លីស្រុក ខណ្ឌ ដែលជាទី

បណ្តោយរបស់មន្ទីរជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ហើយដែលត្រូវអនុវត្ត នៅថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ នូវការងាររបស់គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។

ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ មានតួនាទីគន្លឹះខាងបច្ចេកទេសនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការ ប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង តាមរយៈប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ខេត្ត ក្រុង ដែលជាប្រធានអង្គភាពគាំទ្របច្ចេកទេសការងារដីធ្លី ។ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ទទួលខុសត្រូវលើការធ្វើផែនទី ការកំណត់កម្មសិទ្ធិ ការកំណត់ព្រំប្រទល់តំបន់សម្បទានដីសង្គមកិច្ច ការចុះបញ្ជីដី សាធារណៈ និងដីករដ្ឋបាលរដ្ឋ និងការកំណត់ថា ដីសម្បទានសង្គមកិច្ចដែលបានស្នើឡើង ជាដីករដ្ឋបាលរដ្ឋ ។

តួនាទីរបស់ថ្នាក់រដ្ឋបាលផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹងគម្រោងសម្បទានដីសង្គមកិច្ច

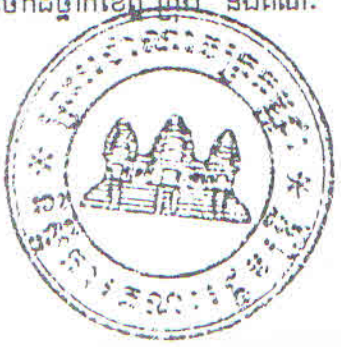
មានសេចក្តីត្រូវការដីសម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច នៅក្នុងតំបន់យុត្តាធិការជាច្រើននៅកម្ពុជា ។ នៅតំបន់ ខ្លះ ប្រជាជនមូលដ្ឋានស្វែងរកដីសម្រាប់សង់លំនៅឋាន និងធ្វើកសិកម្មនៅពិត្នមកំណើតរបស់គេ ។ ក្នុងករណីខ្លះ ដូចជា កម្មវិធីតាំងទីលំនៅជាថ្មី ក្រុមប្រជាពលរដ្ឋត្រូវការដីមានចំនួនច្រើនជាងដីនៅទំនេរដែលអាចបែងចែកបាន នៅក្នុងតំបន់របស់គេ ។ ហេតុផលទាំងនេះ តម្រូវឱ្យមានទាំងកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់មូលដ្ឋាន និង ថ្នាក់ជាតិ ដោយមានការចូលរួមពីអាជ្ញាធរគ្រប់ថ្នាក់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ដីទំនេរសម្រាប់សម្បទានដីសង្គមកិច្ចខុសគ្នាពីភូមិមួយទៅភូមិមួយ ពីឃុំ សង្កាត់មួយ ទៅឃុំ សង្កាត់មួយ ពីស្រុក ខណ្ឌមួយ ទៅស្រុក ខណ្ឌមួយ ពីខេត្ត ក្រុងមួយ ទៅខេត្ត ក្រុងមួយ ។ សំណូមពរពិកន្លែងមួយ ទៅ កន្លែងមួយ ក៏ខុសគ្នាដែរ ព្រោះតម្រូវការផ្នែកសង្គមកិច្ចមិនស្មើគ្នាទេ នៅតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ឬតំបន់រដ្ឋបាល ធានា ដូច្នេះជាការចាំបាច់ រដ្ឋបាលគ្រប់ថ្នាក់ត្រូវធ្វើសិទ្ធិសម្បទានដីទំនេរ ឱ្យស្របទៅនឹងចំនួនប្រជាពលរដ្ឋដែល ត្រូវការដី ។ ថ្នាក់រដ្ឋបាលខុសៗគ្នា ដែលពិពណ៌នាខាងក្រោមនេះ នឹងទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តមុខងារ ទៅ តាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រធានា ។

ថ្នាក់មូលដ្ឋាន

- ឃុំ សង្កាត់ គឺជាថ្នាក់ដូចផ្តើមគំនិត និងជាអ្នកអនុវត្តតំរោងសម្បទានដីសង្គមកិច្ច នៅក្នុងបរិបទនៃផែន ការអភិវឌ្ឍឃុំ សង្កាត់ ដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវរៀបចំ ដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី ៦ នៃច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់ គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ។ ផែនការសម្បទានដី អាចត្រូវបានរៀបចំនៅថ្នាក់ភូមិ ឬផ្នែក ការអនុម័តត្រូវចាប់ផ្តើមនៅ ថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវរៀបចំ និងធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញនូវផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ សង្កាត់ ជា រៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះត្រូវរួមបញ្ចូលផែនការសម្បទានដីជាសមាសធាតុមួយផងដែរ ។

ផែនការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដែលទទួលបានការអនុម័តគ្រប់ថ្នាក់រួច ត្រូវបើកចំហជា សាធារណៈនៅសាលាឃុំ សង្កាត់ពាក់ព័ន្ធ គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង និងគណៈ កម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ។ *ll*

ថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ

ក្រុមការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ មានបេសកកម្មជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ដូចជា ភូមិ ឬអ្នកផ្តល់ជំនួយ ក្នុងការរៀបចំផែនការ ការវាយតម្លៃអ្នកស្នើសុំដី និងការអនុវត្តកម្មវិធី ។

ថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង

បេសកកម្មរបស់គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង រួមមាន ១) ធានា ឱ្យមាន ការអនុវត្តស្តង់ដារសម្រាប់ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដី និងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី និងជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ក្នុង ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដី ២) ពិនិត្យឡើងវិញ និងវាយតម្លៃផែនការប្រើប្រាស់ដី និងផែនការសម្បទានដី សង្គមកិច្ច ដែលត្រូវបានស្នើឡើង ៣) ផ្តល់ការសម្រេចយល់ព្រម ឬលុបចោល ឬកែសម្រួលផែនការដែលបាន ស្នើឡើង ៤) បញ្ជូនផែនការ និងសេចក្តីសម្រេចនេះទៅថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីពិនិត្យ ប្រសិនបើចាំបាច់ និង៥) ត្រួត ពិនិត្យការអនុវត្តសម្បទានដី ។ គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង មានតួនាទីត្រួត ពិនិត្យ និងធ្វើសនិទានកម្មចំនួនដ៏ទំនេរឱ្យស្របទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការនៃមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដីសំខាន់ៗនៅគ្រប់ ស្រុក ខណ្ឌ នៃខេត្ត ក្រុងនីមួយៗ ។

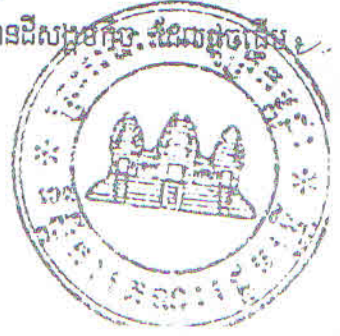
ថ្នាក់ជាតិទទួលបានព័ត៌មានពីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ទាក់ទងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខេត្ត ក្រុង ប៉ុន្តែអាចធ្វើ អន្តរាគមន៍លើសេចក្តីសម្រេចតែក្នុងកាលៈទេសៈជាក់លាក់ណាមួយប៉ុណ្ណោះ ។ គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែង ចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ត្រូវបានគាំទ្រដោយអង្គការបច្ចេកទេស និងជំនួយការតាមការចាំបាច់ ។

ថ្នាក់ជាតិ

បេសកកម្មគណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ រួមមាន ១) ត្រួតពិនិត្យ និងតាមដាន ការផ្តល់ ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច និងធ្វើការកែសម្រួលគោលនយោបាយ និងបទប្បញ្ញត្តិទាន ប្រសិនបើចាំបាច់ ២) ធ្វើ សនិទានកម្មដីទំនេរឱ្យស្របទៅនឹងចំនួនអ្នកសុំដី រវាងខេត្ត ក្រុងនានា ក្នុងករណីចាំបាច់ ៣) ផ្តួចផ្តើមកម្មវិធី សម្បទានដីសង្គមកិច្ច ដោយផ្ទាល់ពេលមានសេចក្តីត្រូវការ ។ ថ្នាក់ជាតិ ធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងការសម្រេចបែងចែកដី នៅថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង តែក្នុង ៣ករណីប៉ុណ្ណោះ គឺ ១) ករណីមិនស្របនឹងអាទិភាពនៃការប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ជាតិ ២) ករណីមានកំហុសបច្ចេកទេស ឬរំលោភទៅលើបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុក្រឹត្យ ឬច្បាប់ផ្សេងៗទៀត ៣) ករណីផែនការដែលបានអនុម័តមិនស្របនឹងលក្ខខណ្ឌនៃកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ។

ថ្នាក់ជាតិ ត្រូវធ្វើសនិទានកម្មតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋជាមួយនឹងដីទំនេរនៅតាមខេត្ត ក្រុងនានា ដោយធ្វើការត្រួតពិនិត្យផែនការនានារបស់ខេត្ត ក្រុង ។ ថ្នាក់ជាតិ ទទួលខុសត្រូវផ្តួចផ្តើមគំនិតអភិវឌ្ឍកម្មវិធី បែងចែកដី ដែលមានទំហំធំនៅក្នុងតំបន់ដែលមានដីទំនេរ ប៉ុន្តែ តម្រូវឱ្យមានការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និង សេវាសាធារណៈផ្សេងទៀត ។

ក្នុងករណី ការអនុវត្តសម្បទានដីសង្គមកិច្ចនៅមូលដ្ឋាន ជួបនឹងការខ្វះខាត ដូចជា : ១) សេចក្តីត្រូវការ របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ២) ការប្រើប្រាស់ដីទំនេរមិនមានប្រសិទ្ធភាព នោះកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ដែលបានផ្តើម

ឡើងដោយថ្នាក់ជាតិ អាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋពីតំបន់ដែលមានដីមិនគ្រប់គ្រាន់ទៅតាម តំបន់ដែលមានដីអាចបំពេញសេចក្តីត្រូវការផ្នែកសង្គមកិច្ចបាន ។

ការជ្រើសរើសមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី

កម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់មូលដ្ឋាន ត្រូវបានផ្តួចផ្តើមនៅថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដោយមានជំនួយបច្ចេកទេសពីក្រុមការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ។ នៅក្នុងករណីខ្លះ កម្មវិធីនេះត្រូវផ្តួចផ្តើម ឡើងនៅថ្នាក់ភូមិ ឬឃុំ ត្រូវមានការយល់ព្រមពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។ ផែនការសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ត្រូវបញ្ជាក់ពីដំណើរការនៃការជ្រើសរើសមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី ។

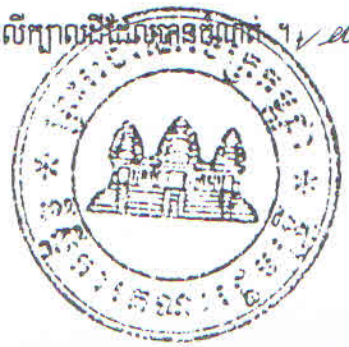
សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យ លើកឡើងនូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាអប្បបរិមាមួយចំនួន ដើម្បីធានាឱ្យដំណើរការនេះ មានលក្ខណៈបើកចំហ ត្រឹមត្រូវ និងមានឥទ្ធិពល រួមមាន :

- ដំណើរការដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវធ្វើដោយចំហ និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងតំបន់ដីសម្បទានដែលពាក់ព័ន្ធ
- ទម្រង់បែបបទមានលក្ខណៈជាតំរូវ
- បិទឈ្មោះមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី ដែលបានជ្រើសរើស នៅតំបន់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងផែនការ
- វាយតម្លៃអ្នកសុំដី តាមវិធីដូចមានកំណត់នៅក្នុងផែនការ
- សរសេរសេចក្តីសម្រេចយល់ព្រម ឬបដិសេធអ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ ហើយផ្សាយជាសាធារណៈ ។

ប្រជាពលរដ្ឋអាចដាក់ពាក្យស្នើសុំចូលរួមក្នុងកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ តាមគំរូពាក្យសុំ ។ ពាក្យសុំត្រូវបញ្ជាក់ពីតម្រូវការដីដែលស្នើសុំ ជាដីសម្រាប់ធ្វើកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ឬជាដី សម្រាប់សង់លំនៅឋាន ឬជាដីទាំង ២ប្រភេទ ។

ពាក្យសុំ ត្រូវបានធ្វើការវាយតម្លៃ ដើម្បីកំណត់អំពីការបំពេញតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យនៃភាពអាចជ្រើសរើសបាន និងដើម្បីកាត់ត្រាក្នុងឯកសារនូវកត្តាអាទិភាពរបស់អ្នកសុំដី ។ ការវាយតម្លៃពាក្យសុំ ត្រូវធ្វើឡើងនៅក្រោម ការត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដោយមានជំនួយពីក្រុមការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ។ ការយល់ព្រម ឬការមិនយល់ព្រម ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយបញ្ជាក់ពីហេតុផល ។ បញ្ជីឈ្មោះដែលបានយល់ព្រម ត្រូវបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ។

ផែនការដែលបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកសុំដី ដែលបាន ទទួលការយល់ព្រម ព្រមទាំងមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសជាអាទិភាព ។ ទាំងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកសុំ និងបញ្ជីឈ្មោះដែលត្រូវបានជ្រើសរើសជាអាទិភាព ត្រូវបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ។ បញ្ជីឈ្មោះអ្នកសុំដែលបាន យល់ព្រម ត្រូវទុកជាផ្នែកមួយនៃផែនការសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅគណៈកម្មការប្រើប្រាស់ និង បែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ដើម្បីសុំការយល់ព្រម ។ បន្ទាប់ពីបានធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម និងបានជ្រើសរើសតំបន់ដី សម្រាប់បែងចែក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវកំណត់ដោយមានជំនួយការ និងការធ្វើសនិទានកម្មពីក្រុមការងារ ថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ថា តើអ្នកសុំមួយណា ដែលមានអាទិភាពទទួលដីសម្បទានលើក្បាលដីសង្គមកិច្ច ។

ការកំណត់ទាំងនេះ ជាកម្មវត្ថុនៃការពិនិត្យឡើងវិញ និងការយល់ព្រមដោយគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។

ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលមិនត្រូវបានជ្រើសរើស សម្រាប់កម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់មូលដ្ឋាន អាចដាក់ពាក្យសុំដោយផ្ទាល់ទៅគណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីឱ្យការស្នើសុំរបស់គេ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅក្នុងកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ។

ការជ្រើសរើសដី

ក-ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដី

ការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដី ដែលស្ថិតនៅក្នុងទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋតម្រូវឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដី ។ ទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋ ត្រូវបានកំណត់ជាដីដែលនៅទំនេរ បន្ទាប់ពីបានធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដីសាធារណៈ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋរួចហើយ ។ តាមការសង្កេតជាទូទៅ ដីជាច្រើនដែលស្ថិតនៅក្នុងទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋ ត្រូវបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ឧទាហរណ៍ ដីសម្បទានកសិកម្ម ។ ដីខ្លះទៀត ដែលកំពុងស្ថិតនៅក្នុងទ្រព្យសាធារណៈរបស់រដ្ឋ ប៉ុន្តែសែងបម្រើគោលដៅសាធារណៈទៀតហើយនោះ បើចាំបាច់ គួរផ្ទេរមកជាទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋវិញ ឧទាហរណ៍ តំបន់ព្រៃធូលី ដែលមិនអាចបង្កជាព្រៃឡើងវិញបាន ។ នៅតំបន់ខ្លះទៀត ដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ត្រូវបានកាន់កាប់ដោយខុសច្បាប់ ឬត្រូវបានរំលោភយក ។ ប្រការនេះ តម្រូវឱ្យអនុវត្តមាត្រា ១៩ នៃច្បាប់ ភូមិបាល ដើម្បីធ្វើឱ្យដីទាំងនោះអាចយកមកបែងចែកបាន ។

នៅតំបន់ជាច្រើន ដីរដ្ឋមិនទាន់បានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ជា " ដីសាធារណៈ " ឬ " ដីឯកជន " នៅឡើយទេ ។ ដូច្នេះ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដី គួរត្រូវបានចាត់ទុកជាផ្នែកមួយ នៃដំណើរការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់គណៈកម្មការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។ នៅតំបន់ដែលការកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មដីទើបធ្វើបានតិចតួច ឬពុំទាន់ធ្វើនៅតំបន់នោះ គួរជ្រើសរើសយកនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីជាប្រព័ន្ធ ជាជំរើសទី ១ ដើម្បីកំណត់ទំហំ និងលក្ខណៈច្បាប់នៃតំបន់ទាំងនោះ ។

នីតិវិធីនេះរួមមាន ការកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មនៃតំបន់ ដែលប៉ាន់ស្មានជាដីរដ្ឋ និងជាដីឯកជន ដោយផ្អែកលើឯកសារដែលមានស្រាប់ ដូចជា ផែនទីរូបថត ការបកស្រាយរូបថត និងការវាយតម្លៃនៅនិងកន្លែង ។ តាមវិធីនេះ គេអាចកសាងព្រំប្រទល់ទូទៅប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់គោលដៅធ្វើផែនការ និងសម្រាប់អនុវត្តការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌដីរដ្ឋ ។

ដើម្បីធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដី ចំណាត់ថ្នាក់ដី និងផែនការប្រើប្រាស់ដី ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាចទទួលជំនួយបច្ចេកទេសពីមន្ត្រីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង និងស្រុក ខណ្ឌ ជាពិសេស ពីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងពីគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ដែលជាគណៈកម្មាធិការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីអន្តរក្រសួងថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ។ កន្លែងដែលមានក្រុមបច្ចេកទេស ដូចជា PLUP ឬ LUMU ធនធានរបស់គេអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីជួយដល់ការងារនេះ ។

ខ-ផែនការប្រើប្រាស់ដី

ដោយអនុលោមតាមនីតិវិធី នៃការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ សង្កាត់ នៅក្នុងជំពូកទី ៦ នៃច្បាប់ ស្តីពីការ គ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដីនៅទំនេរ ដែលអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ សម្បទានដីសង្គមកិច្ច តាមរយៈការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីឃុំ សង្កាត់ ។ ផែនការប្រើប្រាស់ដីរបស់ឃុំ សង្កាត់ នេះ គឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់រៀបចំផែនការសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ។

ផែនការប្រើប្រាស់ដី ត្រូវមានលក្ខណៈសាមញ្ញ ទាំងទម្រង់បច្ចេកទេស ទាំងទម្រង់ចំណាត់ថ្នាក់ ដោយ មានលើកឡើង នូវគោលដៅអប្បបរមានៃផែនការកម្ម លើដីទំនេរសម្រាប់សម្បទានដីសង្គមកិច្ច ។ ជាទូទៅ ការងារនេះ មានទម្រង់ជាផែនការនៅលើផែនទី អមដោយអត្ថបទបកស្រាយផែនទី ។ ក្នុងកិច្ចការនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាចទទួលជំនួយពីមន្ទីរខេត្ត ក្រុង និងការិយាល័យស្រុក ខណ្ឌ នៃក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។ គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី គឺចង់ជំរុញឱ្យមានការចូលរួមធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី (PLUP) ។ ក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ត្រូវធ្វើផែនទីស៊ុរយោដី ផែនទីឋានលេខា រូបថត Orthophoto សម្រាប់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ក្រុមការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ និងគណៈកម្មការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ ខេត្ត ក្រុង អាចប្រើប្រាស់បាន ដើម្បីរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដី ។ ផែនការប្រើប្រាស់ដី ដែលបានរៀបចំរួច ត្រូវបង្ហាញពីចំណាត់ថ្នាក់ដី និងព័ន្ធនៃទំនេរ ដែលត្រូវរក្សាទុក ហើយត្រូវបិទជ្រាបដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។ ច្បាប់ចម្លង ត្រូវរក្សាទុក ដោយក្រុមការងារថ្នាក់ ស្រុក ខណ្ឌ និងគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ ខេត្ត ក្រុង និងគណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ។

គ-ដីដែលមានលក្ខណៈសមស្រប

ដើម្បីធានាថា ដី ដែលបានផ្តល់ជាសម្បទានដីសង្គមកិច្ច នឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលដៅនោះ ផែនការសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ត្រូវគិតបញ្ចូលនូវសេវាសាធារណៈចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តផែនការ ដូចជា សុខភាព ប្រើប្រាស់ ទឹក ផ្លូវ អគ្គិសនី សាលារៀន និងសេវាផ្សេងទៀត ។ បទពិសោធន៍កន្លងមក បានបង្ហាញថា កម្មវិធីផ្តល់ដីជូនប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រត្រូវបរាជ័យ ប្រសិនបើគ្មានកម្មវិធីផ្តល់សេវាសាធារណៈសមស្របផងទេនោះ ។ ផែនការសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ត្រូវបង្ហាញថា ដី និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ មានលក្ខណៈសមស្របទៅនឹងគោលដៅ ដែលបានគ្រោងទុក ។ ជាការគ្រោងទុកជាមុន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូផ្តល់ជំនួយនានា នឹងមាន តួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការកសាងផែនការ ក៏ដូចជាការអនុវត្តកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ។

ការធ្វើសម្បទានដីសង្គមកិច្ច : ការផ្ទេរដី

ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ដំណើរការនៃការជ្រើសរើសមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី និងការកំណត់ដីទំនេរ ត្រូវបានគិតគូរនៅក្នុងផែនការបែងចែកដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងក្រុមការងារថ្នាក់

ស្រុក ខណ្ឌ ។ ផែនការនេះ ត្រូវមានការអង្កេតលំអិតលើក្បាលដីជាក់លាក់សម្រាប់ធ្វើសម្បទាន និងលើសំណុំ
 ឯកសារពេញលេញរបស់អ្នកសុំដីធ្លាក់ៗ ។ ផែនការទាំងនេះ ត្រូវបានដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែង
 ចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ដើម្បីសុំការសម្រេចយល់ព្រម ឬការកែសម្រួលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៅទីស្នាក់ការនៃក្រុម
 ការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ។ ផែនការបែងចែកដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ត្រូវបញ្ជាក់អំពីទីតាំង ទំហំ និងចំនួនក្បាលដី
 ដែលត្រូវបែងចែក និងបញ្ជីឈ្មោះមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី ដែលត្រូវបានទទួលអាទិភាពត្រូវទទួលដីមុនគេ ដោយ
 មានចំនួនស្មើនឹងចំនួនក្បាលដី ហើយ " បញ្ជីរងចាំ " នៃអ្នកសុំដីត្រូវបានទទួលអាទិភាពជាបន្តទៀត ។ ក្បាលដី
 ទំនេរ នឹងត្រូវផ្តល់ដល់មុខសញ្ញាអ្នកទទួលដីទៅតាមលំដាប់នៃបញ្ជីអាទិភាពនៃមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី ។ បញ្ជី
 ឈ្មោះអ្នកសុំដីដែលមានអាទិភាព ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីទទួលដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ត្រូវបិទផ្សាយជា
 សាធារណៈ ។ ផែនការបែងចែកដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ក៏ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយ នូវការវាយតម្លៃអំពីលទ្ធភាពហេដ្ឋា
 រចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងសង្គម ព្រមទាំងការវាយតម្លៃអំពីផលប៉ះពាល់សង្គម និងបរិស្ថាន ។ គណៈកម្មាធិការ
 ប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃផែនការ ដោយផ្អែកលើអនុសាសន៍របស់ក្រុម
 ការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ហើយគិតគូរទៅតាមលទ្ធភាពដែលនៅទំនេរ និងតម្រូវការដីសំរាប់ទូទាំងខេត្ត ក្រុង ។

គណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ត្រូវផ្តល់ការសម្រេចយល់ព្រម ឬកែសម្រួល
 ផែនការបែងចែកដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ដែលបានស្នើឡើងដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ យ៉ាងហោចណាស់មួយ
 ឆ្នាំម្តង ។ នៅពេលដែលផែនការត្រូវបានយល់ព្រម ឬកែសម្រួលរួចហើយ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ជាអ្នកទទួល
 ខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តផែនការនេះ ដោយមានជំនួយបច្ចេកទេសពីក្រុមការងារថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ។

ការអនុវត្តមាន ៣ ដំណាក់កាល ១) ចេញឯកសារចុះបញ្ជីដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ដែលជាការទទួលខុស
 ត្រូវរបស់អង្គភាពគាំទ្របច្ចេកទេសការងារដីធ្លី នៃគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង
 ២) ធានាថា សេវាសាធារណៈសមស្របផ្សេងៗ ត្រូវបានរៀបចំនៅទីកន្លែងសម្រាប់មុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី
 ដើម្បីប្រើប្រាស់ដីឱ្យបានសមស្រប ។ ការងារនេះ ជាការទទួលខុសត្រូវរបស់អង្គភាពគាំទ្របច្ចេកទេសសម្រាប់
 ការអភិវឌ្ឍនៃគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ៣) តាមដាន ត្រួតពិនិត្យលើលក្ខខណ្ឌ
 នៃការប្រើប្រាស់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ដែលជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។

លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកទទួលដី

- សម្បទានដីនៅក្នុងគោលនយោបាយនេះ គឺជាសម្បទានដីសម្រាប់តែគោលដៅសង្គមកិច្ចប៉ុណ្ណោះ ។
- ដូច្នេះ អ្នកសុំដីត្រូវមានលក្ខណវិនិច្ឆ័យ ដូចតទៅ :
- មានសញ្ជាតិខ្មែរ និងមានសមត្ថភាពតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីធ្វើជាម្ចាស់ដី
 - ជាមេគ្រួសារនៃគ្រួសារដែលមានសមាជិក ២ ឬច្រើនទាក់ទងសាច់សាលាពិភពលោក - ឧទាហរណ៍

អាពាហ៍ពិអាពាហ៍ និងរស់នៅជាមួយគ្នាក្នុងលំនៅឋានតែមួយ

- បំពេញលក្ខណវិនិច្ឆ័យខាងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលចែងលំអិតដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច ការងារ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងយុវនីតិសម្បទា និងផ្អែកលើយោបល់របស់គណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ
- មិនត្រូវមានដីផ្សេងទៀតដែលមានទំហំស្មើ ឬលើសពីការកំណត់ទំហំដីសម្រាប់សម្បទានដីសង្គមកិច្ច
- មិនដែលបានទទួលដីតាមរយៈកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ឬមិនមែនជាសមាជិកគ្រួសារណាមួយ ដែលបានទទួលដីសម្បទានសង្គមកិច្ចរួចហើយ ។

ការការពារក្រុមជនដែលងាយរងគ្រោះ

កម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីជួយដល់ប្រជាជនដែលត្រូវការដី ។ ប៉ុន្តែ ប្រជាជនភាគច្រើននៅប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់ជនបទ មានការខ្វះខាត ហើយតម្រូវការដីតែងតែលើសពីលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់ ។ ដូច្នេះ អ្នកអភិវឌ្ឍកម្មវិធី ត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មប្រជាជនងាយរងគ្រោះបំផុត ដែលត្រូវការឱ្យជួយមុនគេ ។ ក្នុងករណីខ្លះ ម្ចាស់ជំនួយ ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលគាំទ្រកម្មវិធីសម្បទានដី អាចជួយក្រុមងាយរងគ្រោះណាមួយ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ចាំបាច់ត្រូវមានលក្ខណវិនិច្ឆ័យសមហេតុផល ដើម្បីផ្តល់ការអនុគ្រោះក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកសុំដី ។ លក្ខណវិនិច្ឆ័យនៃភាពអនុគ្រោះ មាន :

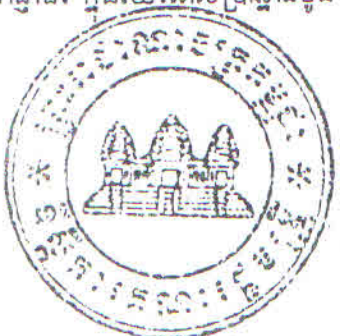
- គ្រួសារធំ
- រយៈពេលដែលគ្រួសាររស់នៅក្នុងតំបន់នោះ
- មេគ្រួសារជាស្ត្រី ជាជនបាត់បង់សមត្ថភាព ជាអតីតយោធិនបាត់បង់សមត្ថភាព ឬជាយោធិនវិនាស ឬគ្រួសារយុទ្ធជនពិការ

ចំពោះគ្រប់ករណីទាំងអស់ តម្លាភាពនៃដំណើរការ ត្រូវអនុវត្តតាមរយៈការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវបញ្ជីឈ្មោះអ្នកដាក់ពាក្យសុំដី និងមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី ព្រមទាំងមានកំណត់ហេតុចំហ ស្តីពីសេចក្តីសម្រេច ។ ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីធានាថា ដីសម្រាប់កសិកម្ម ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យតែគ្រួសារណា ដែលអាចផ្តល់ពលកម្មក្នុងការប្រើប្រាស់ដីនោះ ដោយប្រសិទ្ធភាព ។

លក្ខខណ្ឌនៃការកាន់កាប់ និងការប្រើប្រាស់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច

ដើម្បីធានាថា ដីដែលបានផ្តល់ ជាដីសម្បទានសង្គមកិច្ចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលដៅនេះ ត្រូវមានលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនសម្រាប់ការកាន់កាប់ដី ដូចតទៅ :

- ដី មិនអាចលក់ ជួល ឬឱ្យទៅអ្នកដទៃ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរ ក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំដំបូង បើមិនដូច្នោះទេ មុខសញ្ញាអ្នកទទួលដីនឹងត្រូវបាត់បង់ដី ។

- ចំពោះដីសម្បទានសង្គមកិច្ច សម្រាប់សង់លំនៅឋាន មុខសញ្ញាអ្នកទទួលដីចាំបាច់ត្រូវសាងសង់យ៉ាងហោចណាស់ នូវចំណែកណាមួយជាជម្រកស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ បន្ទាប់ពីទទួលបានដី ហើយយ៉ាងហោចណាស់ សមាជិកនៃគ្រួសារនោះ ត្រូវរស់នៅលើសពី ៦ ខែ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ការទាមទារនេះ ជាមូលដ្ឋានសំខាន់ ហើយពុំមានបំណងដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកក្រីក្រនោះទេ ប៉ុន្តែ ជាការការពារនូវការរំលោភ និងការកេងប្រវ័ញ្ច ។
- ចំពោះ ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច សម្រាប់កសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលដៅនេះ នៅក្នុងរយៈពេល ១២ ខែ បន្ទាប់ពីបានទទួលដី ។ មានភាពមិនច្បាស់លាស់នៅក្នុងច្បាប់ ភូមិបាល លើការប្រកបរបរកសិកម្មចិញ្ចឹមជីវិត អនុក្រឹត្យត្រូវបញ្ជាក់ថា ធ្វើកសិកម្ម ដែលក្នុងនោះរួមទាំង ការដាំដំណាំ និងការចិញ្ចឹមសត្វ ផងដែរ ។
- បន្ទាប់ពីសង់ទីលំនៅ និងដាំដុះ ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ មុខសញ្ញាអ្នកទទួលដីមានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ និង អាចស្នើសុំប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិមកក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ តាមនីតិវិធី ដូចមាន ចែងនៅក្នុងសេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួង ។

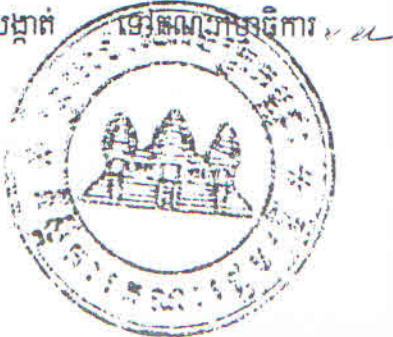
លក្ខខណ្ឌ អំពីការសាងសង់លំនៅឋាន និងការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត អាចមានករណីលើកលែងតែក្នុង ករណីប្រធានសក្តិ ឬក្នុងករណីអ្នកកាន់កាប់មានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរតែប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រសិនបើមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី ខកខាន មិនបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌនៃការកាន់កាប់ និងប្រើប្រាស់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ដីនេះនឹងត្រូវវិលមកជាដីរបស់ រដ្ឋវិញ ដើម្បីធ្វើការបែងចែកជាថ្មី ។

នីតិវិធីនៃការដកហូតដីនេះ ត្រូវធានានូវគោលការណ៍មួយចំនួន អំពី :

- ការជូនដំណឹងជាមុន សម្រាប់ពេលសមស្របមួយដល់មុខសញ្ញាអ្នកទទួលដី ដែលខកខានមិនបានបំពេញ តាមលក្ខខណ្ឌនៃការកាន់កាប់ និងប្រើប្រាស់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច
- ការទុកឱកាសឱ្យមុខសញ្ញាអ្នកទទួលដីឆ្លើយតប
- សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
- គោលការណ៍ណែនាំ អំពីការរុះរើចេញ និងការកំណត់សោហ៊ុយខូចខាតសមស្រប សម្រាប់មុខសញ្ញា អ្នកទទួលដី ។

ការងាររដ្ឋបាល និងបញ្ហាច្បាប់ :

ដើម្បីជៀសវាងការអនុវត្តមិនសមស្រប ក្នុងការបែងចែកដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ទាមទារត្រូវបញ្ចូលការងារ ត្រួតពិនិត្យ ដោយគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង និងគណៈកម្មាធិការសម្បទានសង្គម កិច្ចថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីតាមដានការរីកចំរើនក្នុងការអនុវត្ត និងការប្រើប្រាស់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ចឱ្យចំគោលដៅ សង្គមកិច្ច ។ ការត្រួតពិនិត្យ ទាមទារត្រូវមានរបាយការណ៍ពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

សម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ និងត្រូវមានការធ្វើអធិការកិច្ច ដោយតំណាងគណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គម
កិច្ចថ្នាក់ជាតិ ។

ការការពារសុវត្ថិភាពផ្សេងទៀត ត្រូវបញ្ជូនទៅក្នុងសេចក្តីប្រាងអនុក្រឹត្យ ដើម្បីផ្តល់ការការពារឱ្យបានជា
អតិបរមា ។ មធ្យោបាយមួយ គឺអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកសុំដី អាចធ្វើការតវ៉ាទៅគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ និងបែង
ចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ឬគណៈកម្មាធិការសម្បទានដីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ប្រសិនបើ គេជឿជាក់ថា ពាក្យស្នើសុំ
របស់គេ ត្រូវបានបកស្រាយដោយមិនអនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ភូមិបាល ឬអនុក្រឹត្យ ឬអត្ថបទ
ច្បាប់ផ្សេងទៀត ។ គណៈកម្មការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ឬ/និងគណៈកម្មាធិការសម្បទានដី
សង្គមកិច្ចថ្នាក់ជាតិ ចាំបាច់ត្រូវសរសេរឆ្លើយតបចំពោះការតវ៉ានីមួយៗ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

ការងាររដ្ឋបាល និងបញ្ហាច្បាប់ផ្សេងទៀត ដែលតម្រូវឱ្យមាន គឺ :

- ក្នុងរយៈពេលមិនទាន់ដុតកំណត់នៃសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ក្នុងករណីសម្បទានិកទទួលមរណភាព ទោះគេ
អាចបន្តមរតកបាន
- ជាទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋ សម្បទានដីសង្គមកិច្ចមិនមែនជាកម្មវត្ថុ នៃការបញ្ចាំ ឬការសងបំណុលឡើយ
ដូច្នេះ ដំណាំ ឬវត្ថុ ដែលនៅជាប់នឹងដី មិនអាចជាកម្មវត្ថុនៃការទាមទារបានទេ
- ការងាររដ្ឋបាល នៃសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ជាកម្មវត្ថុនៃបទប្បញ្ញត្តិរបស់អនុក្រឹត្យ ឬច្បាប់ ស្តីពីការ
គ្រប់គ្រងទ្រព្យរដ្ឋ និងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ។

